

Een jaar rond in de wildeplantentuin

Dagboek-fragmenten van Rob Leopold

21 januari

Lekker zacht weer; het gras is van een teer grijsgroen en bij nader beschouwen vol kleine glinsterende druppeltjes. In de met mossen overtoegen of met blad bedekte bodem overal piekjes van Sneeuwkllokjes, Wilde narcissen, donkergroene Vogelmelk. De Pluimhyacinthen zijn zelfs al zo'n vijftien cm hoog en hebben fraai, bruinrode toppen. Waar ik ook kijk - overal zijn verrassingen te vinden. Vijf Leverbloempjes onder de Krent staan open: wat een diepe, oplichtende kleur blauw! Speenkruid is met glanzende donkergeklepte blaadjes in opkomst, verschillende Stengellose sleutelbloemen bloeien rondom en zelfs ontwaar ik één bloemetje van de Grootbloemmuur! Ik voel weer "lust for life" ontstaan: de motivatie, die al het werk draagt.

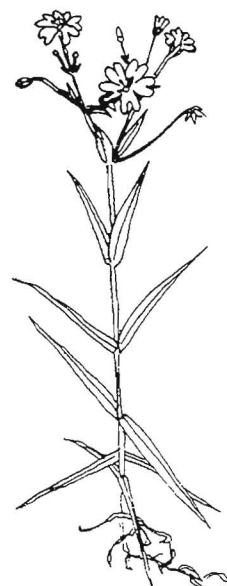
4 april

Lievevrouwebedstro begint steeds lichtgroener veldjes te maken, Longkruid ontplooit overal zijn rose en helderblauwe bloemen, Primula's bloeien steeds voller, Grootbloemmuur heeft nu groene kussens vol fijne blaadjes waarin talloze knoppen straks als witte kaarsjes zullen rijzen, Maagdepalm zendt bloeistengels omhoog.

Alles krijgt dat smetteloos onaangerode waar het in het bijzonder om gaat in deze tijd; alles voert je mee in veel fijner geschakeerdheid en wijder ruimte dan je ooit zelf zou kunnen maken. Voorzichtig ga je er in om, verbaasd en in steeds groter ontvankelijkheid.

15 april

Rondom flink in de tuin bezig geweest en ja hoor: in anderhalve week is nu alles klaar. De grote zwel, zo'n veertien dagen geleden aangevangen zet in de zoele en vochtige atmosfeer van de laatste dagen flink door. 's Ochtends nog gesloten knoppen zijn 's avonds half open of zichtbaar gezwollen. Vooral het bosje trekt nu: het teder wit en groen van Witte klaverzuring, Bosanemonen en Knolsteenbreek, het lila en paars van Holwortel en Maarts viooltje, het zachte geel van Slanke sleutelbloemen komt steeds duidelijker opzetten.



Grootbloemmuur



Maarts viooltje

25 april

Tot m'n vreugde in de zaaibedden plots de eerste kiemers: vrij veel Bermoievaarsbek, een hele melkweg van piepkleine Rapunzelklokjes, grappige blaadjes van Esparcette, lange, spitse eerstelingetjes van Rose Streepzaad, grijzige rondjes van Witte onschuld.

In het bosje vond ik ook voor het eerst een aantal zaailingen van Look-zonder-look. Goed voor de Oranjetips! Weer valt op hoe mooi de jonge groenmet-roodachtige en fluwelig behaarde bladeren van Gewoon en Harig havikskruid in deze tijd zijn.

Dat vroege aspect van veel planten is een charme op zich. Ook van heesters en bomen zijn jonge loten en bladeren vaak prachtig rose of rood getint. Op diverse plaatsen nu wel zo'n tien verschillende zegge- en veldbiessoorten in bloei - prachtig om na te tekenen!

Rivinusviooltjes hebben zich sterk uitgezaaid; rond de planten zeer dicht, maar ook verder op het pad en elders - door mieren verslept ongetwijfeld. Ook iets oudere kiemplantjes met al één, twee echte blaadjes zie je hier en daar. Viooltjes genoeg in de toekomst! Ook veel plantjes van Slanke sleutelbloem. Die schijnen over een periode van jaren te blijven kiemen.

7 mei

Plotseling een zomers hete dag. Sleedoorns, Krenten, Pruimen en Kersen bloeien allemaal, vandaag voor het eerst volop open. Vanmorgen zat er een Distelvinkje in de More! In het gras staan overal Pinksterbloemen, Draadereprijs, Madeliefjes en honderden goudgele sterren van de Paardebloem wijd open. De inheemse Vogelkiers verspreid z'n heerlijke tijdloze geur weer door de tuin. Nu 't warm is direkt vlinders o.a. weer Oranjetips, wekenlang niet gezien. En naast de hommels nu overal ineens ook muggen, vliegen, zweefvliegen, torretjes en wat al niet in de lucht. Het gonst en broemt erom tou... Steeds meer kiemplaten van de Paarse en de Oosterse morgenster; dáárvoor hoef ik in de toekomst niet bang meer te wezen. Maar verdere klokjes en anjerachtigen - die zo verlangde subtielere soortjes: nog niets! Wel in één nacht (boem!) alle Zonnebloemen boven. Ook beginnen nu ineens de varens zich snel te ontrollen. De Koningsvaren was er al iets vroeger mee.

10 mei

Door de hete dagen een zéér snelle ontwikkeling: allerlei bomen plots groen en vele soorten voor het eerst met een paar bloemen in bloei vandaag: Bermooievaarsbek, Dagkoekoeksbloem, Voorjaarszonnebloem, Robertskruid.

En zóveel knoppen overal op zienderogen rijzende stengels. Op bloeistengels van 20 cm hoogte zijn de knopjes van de Veldsalie al blauw. Hoe langer ik kijk, hoe meer groene puntjes en verrassende rozetjes rondom zichtbaar worden: een kiemplantjestocht in deze tijd is een hele Gulliverreis. Ook boeiend is, dat vele planten blijkbaar in golven kiemen: de kiemplantjes van één bed vertonen dan diverse groeifasen tegelijk, en dat geeft een zeer dynamische impressie. Alles golft en deint van tussenvormen.



Robertskruid

op te gaan. Winterkoninkjes, Roodborstjes en Meesjes tinkelen om je kop en in de verte hoor je het tevreden krassen van de Roeken in het land; urenlang. Een grote rust daalt in je neer.

28 mei

De afgelopen dagen, na nogal wat regen, is het gewoonweg verbluffend hoeveel nieuwe kiemplanten zichtbaar worden. Hele plekken zijn ineens lichtgroen. M'n aarzelend ongeloof bij het zaaien - mede vanwege de nogal droge, zandige grond toen - slaat om in de noodzaak binnenkort flink uit te poten en zelfs ... uit te dunnen! Van de meeste gezaaide anjertjes bijvoorbeeld is al een veel te groot aantal opgekomen om ooit nog te kunnen verwerken. Vooral de laatste dagen kwam de Karthuiser anjer opzetten, met roodaangelopen kiemblaadjes.

Ook de Prachtanjer is nu als gras gekiemd, het is gewoon niet te geloven.

Urenlang lig ik erbij, ogen vlak bij de grond. Zelfs de zandkorrels begin je al wiedzend in toenemende instemming te ontwaren: een avontuur om al meer in

30 mei

Gisteren nog snel een stuk grond ontgonnen voor uitpoten. Er komt steeds meer naar voren dat moet worden uitgedund, gescheurd, uitgepoot, weggegeven... Het allengs uitdijen der dingen. Bij wildetuinaanleg is het ook voldoende om van de planten kleine "aanzetjes" te poten, op ruime afstand van elkaar; in één jaar blijkt dat al dicht te groeien, althans een rustig en natuurlijk aanzien te verkrijgen. Een zeer belangrijk principe, waar je je steeds weer op verkrijkt. Maar vertrouwen komt met de ervaring, waarschijnlijk.

Er moet ook flink gewied worden in deze tijd. De eerste juniweken zijn misschien wel de mooiste van het jaar - zo subtiel, voldragen en rijk aan kleuren -, maar het meest volledig komt dit wel uit tegen een achtergrond van rust.

Een dagje gras gemaaid en weggeknipt; in die groene zee komen de wildeplantenstroken met varens, Adderwortel, Beemdooievaarsbek en Zwarte rapunzel des te mooier tot hun recht.

Na de eerste jaren merk ik trouwens wel in toenemende mate toch naar een soort rust te streven in het geheel en ook niet overal alles maar te willen laten groeien. Eerst is iedere nieuwe soort een verrassing, maar vooral sterke vermeerderaars stel ik op den duur steeds duidelijker paal en perk - hoe mooi ze op zich ook mogen zijn. Want anders zie je het gehalte en de differentiatie van de tuin weer snel verloren gaan. Zo groei je langzaam mee met eigen landschap, in geven en nemen.



13 juni

Nog steeds hete dagen. Gehooid met de boeren. De weideklokjes openen hun eerste bloemen in ons leven: prachtig! Steeds meer komen er in bloei en ze zijn veel groter dan ik dacht; de kelk is van een diep, als het ware paars-rood bedauwd blauw. Deze warme juni-avonden zijn ware anjer-feesten; avond aan avond raken in de tuin meer silenesoorten in bloei. De avonden zijn met hooilucht en anjeliereuren gevuld.

15 juni

De mooiste avond die we tot nog toe hebben meegemaakt. Zacht, diep en stil is alles en in de wijde avond staan de planten roerloos opgericht, geuren drijven langs me heen, witte kleurvlekken lichten op, het blauw van Rapunzel-, Weide- en Perzikbladklokjes wordt diep en doorzichtig. Tientallen nachtvlindertjes. De bomen rondom zwaar en voldragen, volle silhouetten. In de zilverwitte nevels ertussen zie ik de maan langzaam opkomen. Roerloos en verstild loop ik er doorheen, laat geuren, gedempte kleuren en vogelgeluiden in een alles omvattend geheel langzaam op me inwerken, tot ruimte en bodem ervan doordrenkt zijn en alles transparant blijkt. Ja, het wordt hier mooi, de jaren wortelen zich - toch nog een woonplaats gevonden. (...wordt vervolgd)

Beemdooievaarsbek

Rob Leopold schreef deze sfeervolle, zeer persoonlijke belevenissen in de beginperiode (midden jaren '70) van zijn wildeplantentuin.